

...

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.III.20.181/2025/5.

A felperes:

felperes neve (felperes lakcíme)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Schiffer és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Schiffer András ügyvéd; ügyvédi iroda címe)

Az alperes:

alperes neve (alperes lakcíme)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Balsai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Balsai István ügyvéd; ügyvédi iroda címe)

A per tárgya:

Jóhírnév megsértése és sérelemdíj megfizetés

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

város 4 nevei Törvényszék 24.P.20.490/2024/24.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Az alperes 24.P.20.490/2024/25.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 63 500 (hatvanháromezer-öttszáz) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Illetékbevételei számlájára – 80 000 (nyolcvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes 2013. év óta háziorvosként dolgozik város neve városában, ahol a 2024. évi helyi önkormányzati választáson képviselőjelöltként indult.

[2] Az alperes 2010. és 2014. évek között város neve polgármestere volt, 2010. óta a város nevet is magába foglaló egyéni választókerület országgyűlési képviselője. Az alperes fia a 2024. évi helyi önkormányzati választáson polgármesterjelöltként indult.

[3] A felperes volt a háziorvosa az alperes házastársa testvérének, személy 1 neve, aki a felperest háziorvosi rendelésén a 2023. december közepén éjszaka a bal oldalán jelentkező, a combjába is kisugárzó fájdalom, hányinger és hidegrázás panaszával másnap felkereste. A felperes vesemedence gyulladás diagnózissal antibiotikumot és fájdalomcsillapítót írt fel. személy 1 neve bal lábának fájdalma a következő napokban egyre erősödött, 2023. december 31. napján a város 2 neve Kórház Sürgősségi Osztályán jelentkezett, ahol erősebb fájdalomcsillapítót kapott. Ezt követően a lábának fájdalma miatt

esetenként járni sem bírt. Több szakorvost is felkeresett és különböző vizsgálatokon vett részt, amelyek eredményeit vagy személyesen vagy a testvére segítségével eljuttatta a felperes részére. A felperes konkrét BNO kódú betegsége vonatkozó diagnózis hiányában 2024. márciusától pszichiátriai kóddal vette és tartotta keresőképtelen állományban. Egy alkalommal a felperes a rendelésen arról tájékoztatta személy 1 neve, hogy pszichiátriára kell elmennie, amelyen felháborodva személy 1 neve távozott.

[4] Az alperes közreműködésével személy 1 neve időpontot kapott a város 3 neve kórház neve urológiai szakrendelésre, ahol az urológiai vizsgálat után sebész professzor is megvizsgálta, aki lágyéksérvet diagnosztizált. Ezt követő egy hét alatt a műtéthez szükséges kivizsgálása megtörtént, majd 2024. június 5. napján laparoszkópos, háló beültetési lágyéksérv műtétét végezték el.

[5] Az alperes fia 2024. június 04. napján a hivatalos Facebook-oldalán (<https://www.webhely címe>) a következő bejegyzést tette közzé „A miniszterelnöki egyeztetés után személy 2 neve államtitkár úr megtekintette a fürdő neve Strandfürdő jelenlegi fejlesztéseit és tárgyaltunk a további terveinkről. Kiemelt kormányzati támogatással megújítjuk a strandot és gyógyászati központot fogunk kialakítani. Hajrá, város neve!”

[6] A felperes ugyanezen a napon az alperes fiának bejegyzését megosztva ahhoz fűzött első hozzászólásában felhívta a figyelmet arra, hogy csapatmunkában sikerült egészségügyi centrumot létrehozni, majd reményét fejezte ki, hogy az alperes fia által hírül adott kormányzati támogatás révén gyógyfürdő minősítést szerezhet a strandfürdő. Ugyancsak ezen a napon közzétett újabb bejegyzésében a helyi önkormányzati választásra utalva az államtitkári bejárásra történő meghívása hiányának lehetséges okát vette számba, és a képviselői jelöltségével összefüggésben a korábbi időszakra szerinte jellemző helybeli csaták helyett a város versenyképessége érdekében szükséges összefogást hangsúlyozta, amely kapcsán a jövőbeli terveként az összefogás elősegítését jelölte meg.

[7] A felperes fenti bejegyzéseire reagálva az alperes 2024. június 5. napján a hivatalos Facebook-oldalán (<https://www.webhely címe2>) az alábbi bejegyzést tette közzé: „KÉPVISELŐI VÁLASZ felperes neve – NYÍLTAN ÉS ŐSZINTÉN!

Tisztelt felperes neve! Kedves Doktor Úr!

A közösségi oldalán közzétett írása, illetve az összeesküvés elmélete, – mely szerint országgyűlési képviselőként Önt nem hívtam meg az államtitkári fogadásra – őszinte vallomásra késztet.

Vallom, hogy a város neveak megértik és megérdemlik az őszinte beszédet, a kétértelmű sejtetésekkel szemben! Szeretném tisztázni, hogy a Miniszterelnöki Irodát vezető államtitkár látogatása és vendéglátása, az az országgyűlési képviselő hatáskörébe tartozik.

Sajnálom és szájalmasnak tartom, hogy ennek kapcsán Önben az fogalmazódott meg, hogy személy 3 neve polgármesterségére a „sok lövész árok és az elpazarolt évek” a jellemzőek.

10 év alatt 10 milliárd fejlesztés valósult meg! város nevenak olyan jó együttműködése még soha nem volt a testülettel és a lakossággal, mint személy 3 neve polgármestersége alatt!

Tény: Meghívásomra a tájegység neve több településén is vendégem volt a Miniszterelnöki Irodát vezető államtitkár. város neven megtekintette a fürdő neve Strandfürdőt és kijelentettük: a kormány kiemelt támogatásával megújul a strandfürdő és kialakításra kerül egy egészségügyi-gyógyászati központ. Ilyen kiemelt kormányzati támogatással valósítottuk meg az 1.5 milliárd Ft értékű városközponti iskola felépítését is!

Meglepődve olvasom, hogy annak indokaként, hogy az eseményre Önt miért nem hívtam meg, arra az önkormányzati választáson történő indulását véli feltételezni.

Tévedés! A strandfürdő és gyógyászati központ kiemelt támogatása nem annak függvénye, hogy város neven 21 vagy Önnel együtt 22 képviselőjelölt indul-e a választáson.

Sokkal inkább fontos, hogy ezen kiemelt támogatással működő egészségügyi központ működtetése a gyógyításról, és ne a biznisz lehetőségről szóljon!

Ha már mindezt Ön szóba hozta, kérem engedje meg, hogy önkritikát gyakoroljak:

- Amikor városvezetőként Önt város nevera hívtam, akkor arra számítottam, hogy személy 4 neve tanítványaként az Ö példáját követve csak a beteg számít, és nem csak a pénz. Tévedtem.

- Csalódásként élem meg, hogy amíg mi azon dolgozunk, hogy jobb orvosi ellátást biztosítsunk a lakosságnak, addig Ön több praxis helyet nyúl le, nemcsak város neven, hanem még település 4 neve is, kizorítva ezzel egy új orvos támogatási lehetőségét.

- Nem arra számítottam, amikor bíztam Önben (és kérésemre) az önkormányzat minden támogatást és helyszínt biztosított az „álmai megvalósításához”, hogy a betegeit majd csak az asszisztencia diagnosztizálja az Ön távgyógyítása alapján, és a betegek elmondása szerint, a magánbiznisze közelebb áll a szeánszokhoz, mint a gyógyításhoz.

- Miként az is csalódás számomra, hogy a rossz döntése miatt, amikor Önt a bíróság 3 millió Ft-ra büntette, akkor Ön a tanulsága levonása helyett, megfenyegette a feljelentőt.

- Csalódás, hogy az Ön betegek tőlem kérnek segítséget, példának okáért: Az egyik betegét a hónapok óta tartó állandó fájdalma ellenére, Ön több alkalommal egészségesnek ítélte, majd megfenyegette, hogy ha még egyszer bemegy Önhöz, akkor elküldi a pszichiátriára. Elvittem őt a kórház neve kórházba, és életmentő műtétet kellett végrehajtani ...

- A mostani közösségi posztja azért is önkritikus csalódás számomra, hogy Ön miért csak a létesítendő gyógyászati bizniszért aggódik, a betegekért miért nem?

Tudja, ezek a válaszok arra, hogy országgyűlési képviselőként miért nem hívtam meg az államtitkári fogadásra és a strandfürdő bejárására.

Bár látom, hogy a fantáziája nem a gyógyítás, hanem az önkormányzati képviselőség felé koncentrálódik, szeretném jelezni, hogy a város neveak bölcsek.

A helyi választási kínálat bővelkedik olyan jelöltekben akik, – még ha velem ellentétes politikai nézeteket is vallanak – itt születtek, itt élnek, itt akarnak tenni a városért! Önnel szemben, aki város 4 neveről jön, település 5 neveon lakik, város neven pedig csak bizniszt keresi.

Bölcs döntést kívánok a város neveaknak!

Tisztelettel:

alperes neve

a tájegység neve országgyűlési képviselője”

A felperes keresete és az alperes védekezése

[8] A felperes keretében annak megállapítását kérte, hogy alperes megsértette a jóhírnévhez fűződő jogát a 2024. június 5. napján az általa kezelt <https://www.webhely> címe2 hivatalos Facebook-oldalán közzétett azzal a valótlan állítással, miszerint „az Ön betegeti tölem kérnek segítséget, példának okáért: Az egyik betegét a hónapok óta tartó állandó fájdalma ellenére, Ön több alkalommal egészségesnek ítélte, majd megfenyegette, hogy ha még egyszer bemegy Önhöz, akkor elküldi a pszichiátriára. Elvittem őt a kórház neve kórházba, és életmentő műtétet kellett végrehajtani.” Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, és arra kötelezését, hogy a megállapított jogsértés miatt levélben kérjen elnézést, és a levél tartalmát, valamint az ítélet rendelkező részét 90 napra helyezze el az által kezelt <https://www.webhely> címe2 hivatalos Facebook-oldalán kezdő hírként, a <http://pocsjanos.fidesz.hu/hirek/> portál nyitóoldalán, valamint a Magyar Távirati Irodán keresztül közleményben is tegye közzé. Kérte továbbá az alperest kötelezését 1 000 000 forint sérelemdíj és annak 2024. június 5. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. Érvényesíteni kívánt jogként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) és (2) bekezdését, 2:43. § d) pontját, 2:45. § (2) bekezdését, 2:51. § (1) bekezdés a), b) és c) pontját, valamint a 2:52. § (1), (2) és (3) bekezdését jelölte meg

[9] Előadta, az alperes bejegyzésének sérelmezett szövegrésze az orvosi hivatása gyakorlásával összefüggésben súlyosan valótlan állítást tartalmaz. Az ugyanis olyan valótlan tényről fogalmaz meg róla, amely alapjaiban kérdőjelezi meg az emberi tisztességét, az orvosi eskühöz való hűségét, jelentősen és alapvetően rontja a betegeknek belé vetett bizalmát,

háziiorvosi megítélését város neveban. A közlés eljuthatott valamennyi betegéhez és azok hozzátartozóihoz, ráadásul a közzététel helye város neven messze túlmutató eléréssel, nagy nyilvánossággal rendelkezik. Az alperes az orvosi hivatásával összefüggésben a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 165. §-ában írott foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetésének elkövetésével vádolta meg.

[10] Álláspontja szerint a jogsértés egyszerre alkalmas a betegek belé vetett bizalmának aláásására és általános jelleggel rongálja a jóhírnevét. A jogsértés súlyát növeli, hogy a felperes több becsületét sértő kijelentést fogalmaz meg, majd a sérelmezett közlést követően mintegy nyomatékosítva azt is leírja, hogy a betegekért nem, csak a biznissért aggódik. A sérelmezett közlés ugyan választási kampányban, közszereplők között került sor, azonban a valótlan állítások közszereplők esetén sem élveznek alkotmányos védelmet. A sérelmezett közlést továbbá nem tartotta közügyben megfogalmazott tényállításnak. A sérelmezett közlésben szereplő valótlan tényállítás nem elengedhetetlen része a választási küzdelmeknek, az nem a közéleti kompetenciáját tárgyalja, annak az orvosi hivatása, illetve harmadik személyhez tartozó szenzitív információ a tárgya. A sérelemdíj összegét illetően hivatkozott annak súlyára és a közlést követő nyomatékosításra, továbbá arra, hogy a közlésre nagy nyilvánosság előtt, egy országgyűlési képviselő hivatalos oldalán került sor.

[11] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta, hogy a felperesről valótlan tényeket állított volna. Érvérese szerint a közlés közügyben tett tényállítás és véleménynyilvánítás, mivel a közügy fogalma nem korlátozódik a közéleti szereplőkkel kapcsolatos ügyekre és a választási kampányra. Az egészségügyről szóló 2015. évi CXXIII. törvény preambuluma szerint a betegségek megelőzése, felismerése és gyógyítása alapvető nemzeti érdek, valamint a gyógyítás olyan közügy, amelyben az államnak, az önkormányzatoknak és a gyógyító orvosoknak meghatározó szerep és felelősség jut. A sérelemdíj kapcsán utalt arra, annak feltétele nem vagyoni sérelem, azonban a felperes érdemi hátrányok bekövetkezését nem állította.

[12] Állította, hogy a kifogásolt közlést véleménynyilvánításként kell értékelni, abban valós tényeken alapuló értékítéletet fogalmazott meg. A vitatott kitétel a teljes szövegkörnyezetre és az előzményekre tekintettel egyértelműen értékelésnek, véleménynyilvánításnak minősül. A felperes tevékenységéről vont le következtetést és fogalmazott meg vele szemben kritikát, amelyet a felperesnek, mint háziiorvosnak el kell tőrníe a tényalapok mellett. Hivatkozott arra, hogy az életmentő műtét közlés nem a felperesre, hanem a betegre vonatkozik, így a Legfelsőbb Bíróság PK 13. számú állásfoglalása alapján a felperesnek keresetőségi joga sincs. A közlésnek voltak ténybeli alapjai, ezek kapcsán a felperes tevékenysége is minősíthető véleménynyilvánítás szintjén. Nem lépte túl a véleménynyilvánítás kereteit, a konkrét beavatkozás kapcsán a köznyelvben a beteg és rokonai számára az életmentő műtét kifejezés tekinthető annak. A sérelmezett közlés objektív szemlélet szerint sem minősíthető gyalázkodónak.

Az elsőfokú ítélet

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes az általa kezelt <https://www.webhely címe2> hivatalos Facebook-oldalán 2024. június 5. napján közzétett

bejegyzésében valótlanul állította, hogy a felperes az egyik betegét a hónapok óta tartó állandó fájdalom ellenére több alkalommal egészségesnek ítélte, majd megfenyegette, hogy ha még egyszer bemegy a rendelésére, akkor elküldi a pszichiátriára, és valótlanul állította, hogy ezen betegén ezt követően életmentő műtétet kellett végrehajtani, amely valótlan tényállításaival megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Eltiltotta az alperest a további jogsértéstől, és kötelezte elégtételadásra oly módon, hogy a felperesnek küldött levélben a megállapított jogsértésért kérjen elnézést, és a levél tartalmát, valamint az ítélet rendelkező részét 90 napra helyezze el az általa kezelt Facebook-oldalon kezdő hírként. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1 000 000 forint sérelemdíjat és annak 2025. április 22. napjától járó késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 63 500 forint perköltséget és az államnak 60 000 60.000 forint eljárási illetéket.

[14] Határozatának indokolása szerint a perben sérelmezett közlés a felperesről szól és az életmentő műtét kifejezés tartalma is egyértelműen a felperesre vonatkozott. Részletesen kifejtette, a bejegyzés közügyekben való megszólalás volt. A közlés tartalmának megítélése kapcsán utalt az Alkotmánybíróság 7/2014. (III.7.) AB határozatában, 3107/2018. (IV.9.) AB határozatában és a 3111/2022. (III.23.) AB határozatában foglaltakra. Rámutatott továbbá, a tény a való világ része, annak valamely objektív – az emberi tudattól független – mozzanata, a múltban létezett vagy a jelenben létező érzékelhető jelenség, állapot, esemény, történés vagy cselekmény. A vélemény ezzel szemben szubjektív kategória, valamely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet, következtetés. A tény valósága bizonyítható vagy cáfolható, ezzel szemben egy adott véleménnyel lehet azonosulni vagy attól elhatárolódni, de ahhoz a valóság kritériuma nem kapcsolható. A bizonyíthatósági teszt lényege, hogy mindazon közlések tényállításnak minősülnek, amelyek megvalósulása, bekövetkezése objektíve igazolható vagy cáfolható.

[15] Megállapította, a perben sérelmezett közlés objektív eseményeket mutat be, amelyek valósága bizonyítható, így azok tényállítások, annak valódi jelentése nem lehet más a közéleti kérdés kapcsán tett teljes bejegyzésre figyelemmel sem az olvasó számára, minthogy az alperes az orvosi tevékenysége során egy súlyos állapotban lévő betegét nem megfelelően, hanyagul kezelte és ezzel a beteg élete is veszélybe került. Ezen állítások valóságtartalmát nem találta bizonyítottnak. A felperes ugyanis személy 1 neve keresőképtelenségéről folyamatosan igazolást állított ki, amely nyilvánvalóan nem történt volna meg, ha egészségesnek nyilvánította volna. személy 1 neve tanúvallomásában továbbá akként nyilatkozott, a felperes csak annyit mondott neki, hogy el kell mennie a pszichiátriára, amely nem értelmezhető fenyegetésként. A műteti lap pedig alátámasztotta, hogy a tanú műtétje nem volt életmentő beavatkozás, mivel a nála diagnosztizált lágyéksérvet a sürgős szükség körébe tartozó egyes egészségügyi szolgáltatásokról szóló 52/2006. (XII.28.) EüM rendelet nem sorolja az életet veszélyeztető állapotok közé. Az életmentő műtét kifejezés hétköznapi szóhasználatban is azt jelenti, hogy egy életveszélyes állapotban lévő személyen kell sürgősséggel olyan beavatkozást végrehajtani, amely nélkül az adott személy életét veszti. Különösebb orvosi szakismeret nélkül is ismertnek tekinthető ugyanakkor, hogy egy lágyéksérv nem olyan súlyú betegség, amely rendszerint a beteg életét veszélyeztetné.

[16] Elfogadta a felperesnek azt a hivatkozását, hogy a közlés nem szükségszerűen kapcsolódott ahhoz a közéleti eseményhez, amely kapcsán először a felperes, majd az alperes tett közzé bejegyzést. Az alperes bejegyzésének sérelmezett része a felperes hivatására irányult, amely a felek közötti politikai vitával, a felperes jövőbeli közéleti politikai céljával

nem függött össze. A felperes orvosi hivatása nem szorosan lett része a közéleti tevékenységének, még akkor sem, ha az a család és a magánélete részeként sem minősíthető. Kiemelt jelentőséget tulajdonított annak, hogy az alperes és személy 1 neve közötti családi kapcsolatra figyelemmel az alperes tudomással bírt személy 1 neve diagnózisáról és a műtét körülményeiről is, így nyilvánvalóan tudta, hogy a műtét a valóságban nem volt életmentő. Tudomással bírt továbbá arról is legalább – a személy 1 neve leleteit többször a felperes rendelésére eljuttató és a keresőképtelenségi igazolás onnan elhozó – házastársától, hogy a felperes nem minősítette személy 1 neve egészségesnek. Miután személy 1 neve tanúvallomásában maga sem állította, hogy a felperes a pszichiátriával megfenyegette volna, így erről az állításról is tudnia kellett az alperesnek, hogy valótlan, ilyen információja személy 1 neveől nem lehetett.

[17] Úgy ítélte, a közlés nem a felperes politikai tevékenységére, programjára vagy közéleti hitelességére, alkalmasságára vonatkozik, hanem az orvosi hivatásával, tevékenységével kapcsolatos valótlan tényállítások. Azok nem tényeken alapuló véleménynyilvánítások, hanem tudatosan a tényleges eseményeket megmászva a felperes jóhírnevének csorbítását célozták. Azt az olvasók a kampányidőszakra figyelemmel sem értelmezheték a felperes képviselőjelölti alkalmasságára vonatkozó politikai véleményként, hanem az kifejezetten a felperes orvosi működésére vonatkozó tényállítás volt. A valótlan tényállításokat nyilvánvalóan sérelmesnek találta a felperes számára, mivel azt hitették el az olvasóval, hogy a felperes az orvosi esküjével ellentétben, az elvárható gondosságot nem tanúsította a munkája során, amellyel a betegek életét veszélyeztette. Ezzel különösen egy kis településen a felperes jóhírnevét csorbította, a betegek belé vetett bizalmát, szakmai hírnevét hátrányosan befolyásolta. Ezért megállapította, a sérelmezett valótlan tartalmú tényállításokat tartalmazó közléssel az alperes megsértette a felperes jóhírnevét, és eltiltotta a további jogsértéstől, valamint elégtételadásként bocsánatkérő levél megírására és annak nyilvános közzétételére kötelezte, amelyet a Magyar Távirati Iroda közleményeként a felperes honlapján való közzététellel nem tartott szükségesnek.

[18] A felperes által érvényesített sérelemdíj kapcsán kifejtette, annak egyik funkciója az okozott hátrány kompenzációjaként a jogsértő és a személyiségi jogában sértett személy vonatkozásában kifejtett anyagi kárpótlás, másrészt a magánjogi büntetés a hasonló jogsértések megelőzése érdekében. A személyiségi jog megsértésének ugyanakkor nem automatikus következménye a sérelemdíj alkalmazása, ahhoz szükséges a személyiséget ért nem vagyoni sérelem, amely testi vagy lelki változásokban, illetve a személyiséget körülvevő társadalmi, természeti környezetnek a személyiségre hátrányos megváltozásában jelenhet meg. A sérelmezett valótlan tartalmú tényállításokat alkalmasnak találta a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására, arra, hogy az orvosi hivatása gyakorlásával összefüggésben a betegek belé vetett bizalmát megingassa, csorbítsa. Ebből a szempontból nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a felperes orvosi megítélése milyen volt a valótlan tények állításakor és azt a valótlan tényállítás mennyiben rontotta.

[19] A felperest ért nemvagyoni sérelmet illetően a jogsértés súlyát, az alperes magatartásának felróhatóságát nagymértékben növelő tényezőként értékelte, hogy az alperes a felperes orvosi hivatásával összefüggésben tett valótlan kijelentéseket, hiszen az orvos-beteg kapcsolat sokkal érzékenyebb bizalmi viszonyt feltételez az általános emberi kapcsolatokhoz képest, az a jogsértő közlemények hatására könnyebben meginoghat, a közmegebecsülés visszaszerzése pedig hosszabb folyamat. Az alperes sérelmezett közlése pedig tartalmában

éppen azt sugallja, hogy a felperes nem lelkiismeretesen, a legjobb tudásához mérten végzi orvosi tevékenységét, lényegében alkalmatlan munkája ellátására.

[20] A sérelemdíj összegének meghatározásakor figyelembe vette, hogy a sérelmezett közlés az alperes hivatalos Facebook-oldalán bárki számára könnyen elérhető formában került közzétételre, és a rendelkezésre álló adatok alapján az eltávolításra sem került. A közlés továbbá nagy nyilvánosság számára vált elérhetővé, köztük nyilvánvalóan a város neve lakosok jelentős számára is. Emellett az alperes nem gondatlanul tett valótlan állításokat a felperes orvosi működésével kapcsolatban, hanem szándékosan. Egy országgyűlési képviselőtől ugyanis fokozottan várható el, hogy a közéleti vitában is tartózkodjon olyan valótlan állításoktól, amelyek más jóhírnevének sérelmét eredményezik, tekintettel arra, hogy az ilyen tisztséget betöltő személy állításainak a közvélemény sok esetben nagyobb hitelt ad. Kitért arra, a sérelemdíj összegét ugyanakkor nem érintik a bejegyzésnek az egyéb részei, mivel azok nem képezték a per tárgyát. Mindezeket mérlegelve az ítélelhozatalkori értékviszonyok alapján 1 000 000 forint összeget talált alkalmasnak a felperes nemvagyoni sérelmének kompenzálására és az alperest a későbbi jogsértéstől visszatartó preventív hatás kifejtésére.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[21] Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak részbeni megváltoztatását kérte, elsődlegesen a teljes kereset elutasításával, másodlagosan a sérelemdíj iránti kereset elutasításával, míg harmadlagosan a sérelemdíj összegének jelentős mértékű leszállításával.

[22] Hangsúlyozta, amennyiben a közlés a közügyek szabad vitatását érinti, az automatikusan a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezi. A véleménynyilvánítás szabadságának oltalma alatt állnak az erős, túlzó jellegű kritikát megfogalmazó és polemikus stílusban megírt, de vékony ténybeli alapokon nyugvó értékítéletek is. A megjelölt tényekből levont következtetés, még ha esetenként túlzó is, a véleménynyilvánítás szabadságát élvezzi, ezért a jóhírnév, vagy a becsület megsértését nem teszi megállapíthatóvá. Utalt arra, a politikai vitákon túl a közösséget érintő kérdések megvitatásának szabadságát is különös erővel védi a véleménynyilvánítás joga. Amennyiben a megszólalás közéleti szereplőkre vonatkozik, azok türekszükbének emelkednie kell. A véleménynyilvánítási szabadság érvényesülésének fontos része az, hogy adott legyen annak lehetősége, hogy a közéleti vitában résztvevő felek a tudomásokra jutott tényekből, adatokból következtetéseket vonjanak le és erről kifejtsek véleményüket. Közügyeket, illetve közéleti szereplőket érintő közlések esetében a véleménynyilvánítási szabadság lehetőségei az átlagosnál is tágabbak, közéleti szereplő terhére személyiségi jogsértés csak akkor állapítható meg, ha valós tényalap nélkül, pusztán lejárató szándékkal történik a közlés. Álláspontja szerint ilyen lejárató szándék nem állapítható meg az alperes személyes meghallgatása során elmondottakra is figyelemmel, amelyet a felperes nem cáfol.

[23] Hivatkozott arra, a felperes egyrészt a helyi politikában is részt vesz, másrészt helyi háziorvosi tevékenysége körébe eleve közéleti szereplőnek minősül. Ezekkel a tényekkel szükségesnek tartotta az elsőfokú ítélet kiegészítését. A perbeli közlések a helyi

közösséget – a felperes háziorvosi, szakmai tevékenységét – érintő kérdésekben merültek fel, az alperes a helyi közelet szempontjából közügynek minősülő tevékenységével összefüggésben bírálta a sérelmezett bejegyzésében a felperest. Érvelése szerint a felperes szakmai munkáját minősítő kritika olyan véleménynyilvánítás, amely vékony ténybeli alappal bír. Ezzel összefüggésben hivatkozott személy 1 neve tanúvallomására és a felperes által is részben elismert, részében nem cáfolt tényekre. Ennél szorosabb ténybeli kapcsolatot nem tartott elvárhatónak a kijelentések vékony ténybeli alapjának meglétét kutató vizsgálat során. Okkal értelmezhetette megítélése szerint úgy a történeteket és asszociálhatott akként az eseményekre, ahogyan az a kifogásolt bejegyzésében tette. Mindezek alapján nem tartotta megállapíthatónak a felperes személyiségi jogának sérelmét, amely kizárja az objektív és szubjektív jogkövetkezmények alkalmazását.

[24] Kiemelte a sérelemdíj kapcsán, hogy azt önmagában nem alapozza meg a személyiségi jogsértés ténye, ahhoz szükséges nemvagyoni sérelem bekövetkezése. A felperes azonban a jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon túl további érdemi hátrányok bekövetkeztére nem hivatkozott, azokat nem bizonyította. A felperes személyes előadása a sérelemdíjra való jogosultság és az összeg megállapítása körében sem bizonyítékként, sem köztudomású tényként nem vehető figyelembe. Utalt továbbá arra is, a sérelemdíj nem válhat büntető kártérítéssé és a magánjogi büntetés jelleg önmagában nem érvényesülhet.

[25] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéltének helybenhagyására irányult. Kiemelte, a perbeli közlés egy orvos-beteg kapcsolatra, a konkrét orvos-beteg kapcsolatban alperes szerint elhangzott közlésre és annak következményére vonatkozott, amelyet az elsőfokú bíróság nem minősített közügynek. Érvelése szerint a közlés vékony ténybeli alappal nem bír. Hivatkozott arra, az elsőfokú eljárásban részletesen nyilatkozott arról, hogy a felperes helyzetét, megítélését a városban mennyiben ronthatja a perbeli közlés.

Az ítéltábla döntésének indokai

[26] A fellebbezés alaptalan.

[27] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 370. § (1) bekezdés szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés Pp. 371. § (1) bekezdésében megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy ezt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik.

[28] Ennek megfelelően – a fellebbezés indokaira figyelemmel – a másodfokú eljárásban a felperes helyi politikai életben való részvételének és háziorvosi tevékenységének ténye kapcsán a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálati jogkör, a sérelemdíj összegszerűsége esetében a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálati jogkör, míg

egyebekben az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelése vonatkozásában a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlására volt lehetőség.

[29] Elsőként az ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva azt vizsgálta, hogy az elsőfokú ítélet tényállásának kiegészítése szükséges-e.

[30] Az elsőfokú bíróság az ítéletének tényállása tartalmazza, hogy a felperes város neve településen 2013. év óta háziorvosi tevékenységet folytat és a 2024. évi önkormányzati választásokon képviselőjelöltként indult {elsőfokú ítélet [1] és [3] bekezdés}. A per tárgyát képező közlés időpontjára (2024. június 5. napja) vonatkozóan tehát az elsőfokú bíróság a jogvita mikénti elbírálása szempontjából a felperes tevékenységét illetően lényeges tényeket megállapította. Miután a perben sérelmezett közlés személyiségi jogot sértő jellegének megítélésekor a közlés időpontjában fennállt körülményeket kell figyelembe, annak nincs jelentősége, hogy ezt az időpontot követően a felperes milyen módon vett részt a politikai életben. Nem volt helye ezért az alperes fellebbezésében megjelöltek szerint a tényállás kiegészítésének.

[31] Ezt követően az ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdése szerinti felülbírálati jogkörében azt vizsgálta, hogy a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogának sérelme megállapítható-e.

[32] A személyiségvédelmi perekben is alkalmazandó PK. 13. számú állásfoglalás I. pontja értelmében igényérvényesítésre az jogosult, akire a jogsértő közlés vonatkozik. Az elsőfokú bíróság megállapíthatónak találta, hogy a perben sérelmezett közlés valamennyi része a felperesre vonatkozik, amelyet a felek fellebbezéssel nem támadtak. Ezért ebben a körben az elsőfokú ítélet a Pp. 370. § (1) bekezdésére figyelemmel nem volt felülbírálható. A másodfokú eljárásban így irányadónak kellett tekinteni, hogy a sérelmezett közlés a felperesre vonatkozik, amelyre tekintettel a felperes a közlés miatt a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogának sérelmére hivatkozva érvényesíthetett igényt.

[33] Az Alaptörvény VI. cikkének (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jóhírnévét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével. A IX. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. A (4) bekezdés szerint a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére. A Ptk. 2:44. § (1) bekezdése szerint a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja; azonban az nem járhat a magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével. A (2) bekezdés szerint a közéleti szereplő a közügyek szabad vitatásának körén kívül eső közléssel vagy magatartással szemben a nem közéleti szereplővel azonos védelem illeti meg. A 2:45. § (1) bekezdése szerint a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjával indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha

valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

[34] Az Alkotmánybíróság több határozatában foglalkozott a szabad véleménynyilvánításhoz való jog tartalmával, terjedelmével, jogi védelmével és korlátaival egyaránt. E körben rögzítette, hogy a közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne. A politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. A tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét. A közügyekre vonatkozó szólások mindegyike fokozott védelem alá tartozik és ezáltal korlátozza az általa érintettek személyiségi jogainak védelmét {7/2014. (III. 7.) AB határozat [42], [45], [49], [50] és [57] bekezdések}. A politikai szereplők a kampányidőszakon kívül is éles bírálatokat és állításokat fogalmaznak meg egymással szemben, amelyekkel összefüggésben ugyanúgy egy fokozottabb tűrési kötelezettséget kell megkövetelni. Az egyes politikai szereplőknek ugyanis kampányidőszakon kívül is számos lehetőségük nyílik a megfogalmazott bírálatokra történő széles körű reagálásra. A politikai viták keretében megfogalmazott tényállítások meghatározása nem történhet önmagában a bizonyíthatósági teszt köznap értelemben vett automatikus alkalmazásával, azaz nem szorítkozhat kizárólag a vizsgált kijelentés szó szerinti tartalmának értékelésére. A közügyek intenzív vitájában részt vevők jogi felelősségre vonásához nem elegendő annak kimutatása, hogy a vizsgált megszólalás bizonyos elemei ténylegesen, objektív módon cáfolhatók. A vitatott kijelentés értékelését arra is figyelemmel kell elvégezni, hogy a kijelentés milyen valódi jelentést hordoz a választópolgárok számára {3217/2020. (VI. 19.) AB határozat [38] bekezdés}.

[35] Az Alkotmánybíróság határozatainak nyomán kialakult következetes ítélkezési gyakorlat szerint szükséges foglalkozni az egyes alapjogok ütközése esetén azzal a kérdéssel, hogy a konkrét esetben a szabad véleménynyilvánításhoz való jog érvényesülése, vagy a személyiségi jogok védelme élvez-e elsőbbséget, ebben a körben érdek mérlegelést kell elvégezni. A jóhírnévhez, a becsülethez, a képmáshoz és hangfelvételhez fűződő személyiségi jog más, azonos szinten védett jogokkal – elsősorban a szólásszabadsággal és a véleménynyilvánítás szabadságával – való konfliktusának megítélésénél két azonos szinten védett jog gyakorlását kell tehát összemérni a korlátozás szükségességének és arányosságának szem előtt tartásával.

[36] A nyilvános közlés megítélése során elsőként arról szükséges dönteni, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. Ennek megítéléséhez pedig elsődlegesen a közlés megjelenésének módját, körülményeit és a vélemény tárgyát, kontextusát szükséges figyelembe venni. Így a közlést érintően vizsgálni kell a médium típusát, a közlés apropóját adó eseményt, illetve az arra érkező reakciókat, és az adott közlésnek ebben a folyamatban játszott szerepét. További szempontként szükséges értékelni a kijelentés tartalmát, stílusát, illetve a közlés aktualitását és célját. Amennyiben e körülmények

értékelésével az állapítható meg, hogy a közlés a közügyek szabad vitatását érinti, úgy a közlés automatikusan a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezi. {13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [39] bekezdés}. Az Alkotmánybíróság többek között a 7/2014. (III. 7.) AB határozatának indokolásában kifejtette, hogy a közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. A közéleti szereplőkre vonatkozó beszéd a politikai véleménynyilvánítás központi alkotóeleme. A közügyek megvitatásának lényegi részét jelentik a közügyek alakítóinak tevékenységét, nézeteit, hitelességét érintő megnyilvánulások. {Indokolás [45], [47]–[48] bekezdés}. Ebben az esetben alkalmazni kell a Ptk. 2:44. § (1) bekezdését, amely a nevesített személyiségi jogokat megelőzően, valamennyi személyiségvédelmi eszközre kiterjedően szabályozza a közszereplők fokozott tűrési kötelezettségét, így a közszereplőket is megillető személyiségvédelmi eszközök és a véleménynyilvánítás szabadsága határának megvonása esetén nem lehet az egyes személyiségi jogok között különbséget tenni (BH2022. 206).

[37] Jelen esetben az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a perben sérelmezett közlés közügyekben való megszólalás volt {elsőfokú ítélet [19] – [24] bekezdés}. Kétségtelen, az elsőfokú ítélet a későbbiekben utal arra, hogy a közlés nem kapcsolódott a közéleti eseményhez {elsőfokú ítélet [34] bekezdés}, azonban ezt csupán – figyelemmel a Ptk. 2:44. § (2) bekezdésében foglaltakra – a jogsértés megállapíthatósága körében értékelte, így az nem értelmezhető akként, hogy ne tartotta volna az elsőfokú bíróság a közügyeket érintőnek a perbeli közlést. A felek fellebbezéssel nem támadták, hogy a közlés a közügyeket érintette, és ennek másodfokú bíróság általi felülbírálatához a fellebbezési ellenkérelem nem elegendő. A fellebbezési ellenkérelem ugyanis a fellebbező fél ellenfelének a fellebbezésre adott olyan nyilatkozata, amelyben a fellebbezés teljes vagy részleges alaptalanságára hivatkozva azt kéri, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezésnek egészben vagy részben ne adjon helyt, ez a kérelem csak a fellebbezésben foglaltakat támadja. Amennyiben az elsőfokú ítéletet, illetőleg azt megelőző eljárást a fél sérelmesnek tartja, annak felülbírálatát fellebbezéssel vagy csatlakozó fellebbezéssel kérheti. A fellebbezési ellenkérelem ugyanakkor nem alkalmas az elsőfokú eljárás Pp. 369. § (1) vagy (3) bekezdés valamely pontja szerinti felülbírálatának indítványozására. Következésképpen a másodfokú eljárásban irányadónak kellett tekinteni, hogy a perbeli közlés a közügyekben való megszólalás volt.

[38] Ezért abban a kérdésben kellett döntenie az elsőfokú ítélet felülbírálata során, hogy a perben sérelmezett közlés meghaladja-e a véleménynyilvánítás alkotmányos kereteit, vagy azt az érintett személy jóhírnévhez fűződő személyiségi joga korlátozhatja.

[39] Az alperes az elsőfokú eljárásban azzal is védekezett, hogy az általa állított tények valósak, amelyet azonban az elsőfokú bíróság nem talált megállapíthatónak. Ezt a felek fellebbezéssel nem támadták, így a Pp. 370. § (1) bekezdésére figyelemmel az elsőfokú ítélet ebben a körben sem volt felülbírálató. Az alperes a fellebbezésében ezzel szemben csupán arra hivatkozott, hogy a közlése vékony ténybeli alappal bírt, és ekként az a véleménynyilvánítás szabadsága alatt áll.

[40] Kétségtelen, a közügyekkel összefüggően a vékony ténybeli alapokon nyugvó, nem okszerűtlen értékítéletek is a véleménynyilvánítás szabadságának védelme alatt állnak (Kúria Pfv.IV.21.056/2019/3. szám). Lényeges ugyanakkor, hogy bár a politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletre,

mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik, a szólás és a sajtószabadság határainak megvonásakor indokolt különbséget tenni az értékítéletek és a tényállítások között: míg a vélemények esetén a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt. {7/2014. (III.7.) AB határozat Indokolás [49] – [50] bekezdés}. Az adott közlés védelmére vonatkozó alkotmányjogi mérce meghatározásakor – mint ahogyan arra az Alkotmánybíróság a 3107/2018. (IV.9.) AB határozata Indokolásának [25] bekezdésében rámutatott – a közügyek vitáján belül is fontos kérdés, hogy a közlés értékítéletnek vagy tényállításnak minősül-e.

[41] Az Alkotmánybíróság a 3107/2018. (IV. 9.) AB határozatában megerősítette azt is, hogy politikai vitákban (különösen választási kampány során) a tényállításokra vonatkozó, a jogszerűtlenség megállapíthatósága tekintetében megengedőbb teszt alkalmazására csak szűk körben van lehetőség, vagyis a tényállítás alkotmányjogi fogalmát megszorítóan kell értelmezni. Erre utalt az Alkotmánybíróság akkor, amikor a mérlegelés alkotmányos követelményeként mondta ki, hogy a szóban forgó kijelentés értékelése nem történhet csupán „megragadva a kijelentés direkt tartalmánál” {5/2015. (II. 25.) AB határozat, Indokolás [27] bekezdés}, hanem „a mérlegelést a választási kampány felfokozott helyzetét és az ügy összes körülményét figyelembe véve, valamint arra tekintettel kell elvégezni, hogy a jelöltek egymás programját és alkalmasságát minél szabadabban kritizálhassák” {31/2014. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]-[30] bekezdés; 9/2015. (IV. 23.) AB határozat, Indokolás [43] bekezdés}.

[42] A politikai viták természetével összefüggésben az Alkotmánybíróság tehát több olyan ügyben is foglalkozott, ahol a politikai vita egy választási kampányban zajlott. Így például a választási kampányt az Alkotmánybíróság következetesen olyan szituációnak tekintette, amelyben a lehető legerősebben jönnek számításba a közügyek minél szabadabb vitája melletti érvek, és ahol leginkább helye van a politikai programokról és a jelöltek alkalmasságáról vallott vélemények akár túlzó, felfokozott megfogalmazásának; tekintettel arra is, hogy ezen időszak alatt a cáfolat vagy ellenvélemény kifejtésének is jelentős tere nyílik {31/2014. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [30] bekezdés; 5/2015. (II. 25.) AB határozat, Indokolás [28] bekezdés; 9/2015. (IV. 23.) AB határozat, Indokolás [35], [43] bekezdés, továbbá 3107/2018. (IV. 9.) AB határozat, Indokolás [26] bekezdés}.

[43] A politikai vitákkal kapcsolatban az Alkotmánybíróság a 3234/2023. (VI.2.) AB határozata Indokolásának [44] bekezdésében azt is fontosnak tartotta kiemelni, hogy az ennek keretében megfogalmazott tényállítások meghatározása nem történhet önmagában a bizonyíthatósági teszt köznap értelemben vett automatikus alkalmazásával, azaz nem szorítkozhat kizárólag a vizsgált kijelentés szó szerinti tartalmának értékelésére. A közügyek intenzív vitájában résztvevők jogi felelősségre vonásához nem elegendő annak kimutatása, hogy a vizsgált megszólalás bizonyos elemei ténylegesen, objektív módon cáfolhatók. A vitatott kijelentés értékelését arra is figyelemmel kell elvégezni, hogy a kijelentés milyen valódi jelentést hordoz a választópolgárok számára. Ennek az értékelésnek a szemléletét az határozza meg, hogy a közügyek demokratikus vitája során a vita érintettjei a politikai történéseket a maguk összefüggéseiben értelmező polgárok, akik tisztában vannak a pártpolitikai véleménynyilvánítások figyelemfelkeltésre és túlzásokra hajlamos jellemzőivel. A mérlegelés tehát egyértelműen túlmutat a kijelentés elemeinek pusztán bizonyíthatósági tesztrel történő vizsgálatán, és az ügy valamennyi körülményének értékelését igényli. Ha az egymásra tett kijelentések közvetlenül a közéleti szereplők politikai tevékenységére, programjára vagy közéleti hitelességére, alkalmasságára vonatkozik, akkor – még ha állító

módban fogalmazták is meg – vélelmezhető a közlés véleményként való értelmeződése. Szintén védelem alá tarthat a kritika túlzó, meghökkentő megfogalmazása akkor is, ha a túlzás esetleg ténybeli kérdést is érint.

[44] A felperes a 2024. évi önkormányzati választáson képviselőjelöltként indult város nevében, amellyel összefüggő felperesi nyilatkozatra tette közzé az alperes a perben sérelmezett közlést tartalmazó bejegyzését. Az önkormányzati képviselő Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 32. § (1) bekezdésének első mondata szerint a település egészéért vállalt felelősséggel képviseli a választóinak az érdekeit. A Mötv. 32. § (2) bekezdése értelmében az önkormányzati képviselőnek az önkormányzat működését, feladatait érintően számos joga és kötelezettsége van, amelyek közül a leglényegesebb a testületi üléseken való megjelenés, a képviselő-testület munkájában és döntéshozatali eljárásában való részvétel [Mötv. 32. § (2) bekezdés i) pont], valamint a választópolgárokkal való kapcsolattartás [Mötv. 32. § (2) bekezdés k) pont] kötelezettsége. A képviselői tevékenység tehát egy felelősséggel, döntési pozícióval járó tevékenység, amelyhez szükséges képességre, alkalmasságra és a feladatellátás színvonalára az adott személy korábbi szakmai tevékenységéből is következtetést lehet levonni, így felperes által betölteni kívánt tisztség szempontjából nem lehet teljesen közömbösnek minősíteni valamely szakmai tevékenységét.

[45] A fentiekben részletezett alkotmánybíróági gyakorlat alá azonban – mint ahogyan azt az Alkotmánybíróság a 3234/2023. (VI.2.) AB határozata Indokolásának [48] bekezdésében kifejtette – csak olyan kijelentések (politikai véleménynek minősülő tényállítások) tarthatnak, amelyeknél a választópolgároknak valóban van olyan értelmezési lehetőségük (amennyiben a vita politikai természetét és a vitát folytató felek politikai szembenállását figyelembe veszik), amely alapján megfelelő következtetést tudnak levonni. A perben sérelmezett kijelentések esetében ugyanakkor ez a követelmény nem állt fenn. A választópolgárok ugyanis nem feltétlenül tudták azt a következtetést levonni, hogy ezek az állítások nem a felperes konkrétan kifejtett magatartását jelentik, hanem csak egy általános, a szakmai tevékenységének minőségét, színvonalát érintő kritika vele szemben. A közlés ugyanis kifejezetten azt tartalmazza, hogy a felperes egy betegét állandó fájdalom ellenére több alkalommal egészségesnek ítélte, megfenyegette a pszichiátriára való küldéssel, és a betegen életmentő műtétet kellett végrehajtani. Ezek pedig nem valósak, és az alperes bejegyzése nem tartalmazza azokat a tényszerű adatokat (a felperes a beteget folyamatosan keresőképtelen állományban tartotta, a felperes a pszichiátria felkeresésére utalt és lágyéksérv műtétet végeztek a betegen a diagnosztizálást követő egy hét elteltével), amelyekből eltérő következtetés is levonható lett volna. Ezen adatok ismeretének hiányában a közlés azt jelenti, hogy a felperes a beteget valós panasza ellenére egészségesnek találta, a mulasztása miatt volt szükséges életmentő műtét elvégzése és a felperes egy betegét a pszichiátriára való küldéssel fenyegette meg. Ezekre pedig az alperes okszerűen nem következhetett a valós tényekből, mivel a folyamatos keresőképtelen állományban tartás nem jelenti az egészségessé nyilvánítást, a pszichiátria felkeresésének szükségességére utalás nem fenyegetés az oda való beutalással, és a lágyéksérv nem volt életveszélyes állapot, annak diagnosztizálásától a műtét elvégzéséig eltelt egy hetes időtartamra figyelemmel. A közlés tehát vékony ténybeli alappal sem rendelkezett. Mindezek alapján a perben sérelmezett közlés nem értelmezhető általános, politikai tevékenységet érintő kritikaként, amely folytán helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a közlés sérti a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

[46] Az alperes a személyiségi jogsértésnek az elsőfokú bíróság által alkalmazott objektív jogkövetkezményeit a jogsértés hiányára alapítottan vitatta, ezért azok más okból a Pp. 370. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel nem voltak felülbírálhatók. Az alperes fellebbezésében ugyanakkor a sérelemdíjban való marasztalását támadta, így a továbbiakban az ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pontja szerinti felülbírálati jogkörében a sérelemdíj fizetési kötelezettséget és annak összecszerűségét vizsgálta.

[47] A felperes a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogának megsértése miatt a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján sérelemdíjra tarthat igényt.

[48] A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése értelmében a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire – különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára – a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni, azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. Ugyanezen szakasz (3) bekezdése a sérelemdíj összecszerűségének a meghatározásához az eset összes körülményének figyelembevételét írja elő a bíróságok számára azzal, hogy különösen a sérelmet szenvedett felet ért hátrány és annak súlya, ismétlődő jellege, a felróhatóság mértéke, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatása kap jelentőséget. A sérelemdíj összecszerűségének meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy a sérelemdíj mint a személyiségi jogsértés egyik lehetséges szankciójának a funkciója kettős: egyrészt az okozott hátrány kompenzációjaként a jogsértő és a személyiségi jogában sértett személy viszonyában kifejezett anyagi kárpótlás, és emellett magánjogi büntetésnek is tekintendő a hasonló jogsértések megelőzésének céljával (Kúria Pfv.IV.20.464/2018/8. szám). Mindezen körülmények együttes figyelembevételével kell az adott esetben a fél javára megítélhető sérelemdíj mértékét meghatározni.

[49] A személyiségi jogsértés megállapításának nem automatikus következménye a sérelemdíj megítélése. A körülmények bírói mérlegelése adott esetben azt is eredményezheti, hogy a jogsértő nem kötelezhető sérelemdíj megfizetésére. Ezt a gyakorlatot támasztja alá a Kúria Pfv.IV.20.801/2021/5. számú ítélete is. Ezen ítélet is tartalmazza azt az alapelvet, hogy a sérelemdíj megítéléséhez elengedhetetlenül szükséges az, hogy a sértett oldalán a megállapított személyiségi jogsértéssel összefüggésben érdemben értékelhető nem vagyoni hátrány legyen kimutatható. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése a kialakult ítélkezési gyakorlat szerint csupán eljárásjogi szempontból rendelkezik úgy, hogy a hátrányok tekintetében külön bizonyítás nem szükséges (Kúria Pfv.IV.20.348/2023/5. szám). A bíróságnak a mérlegelés körébe vonandó fenti szempontok értékelésével kell megállapítania az adott személyt ért hátrányokat, és annak alapján eldöntenie, hogy a sérelmet szenvedett fél jogosult-e sérelemdíjra, amennyiben igen, milyen összecszerűségben. A bírói mérlegelés adott esetben arra is vezethet, hogy a jogsértő nem kötelezhető sérelemdíj megfizetésére (BH2016. 241.). Vizsgálandó volt tehát, hogy a megállapított jogsértéssel összefüggésben a felperes oldalán nem vagyoni hátrány következett-e be.

[50] Az alperes fellebbezési állításával ellentétben – mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította – a felperes az eljárás során megjelölte az őt ért nem vagyoni jellegű hátrányokat (betegségi bizalmának sérülése, a társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolása, amelyeket az elsőfokú bíróság figyelembe is vett. Ezek köztudomású tényként elfogadhatók, amelyet az alperes fellebbezésében nem is sérelmezett. A sérelemdíjban való marasztaláshoz pedig – az alperes fellebbezési érvelésével ellentétben –

nem szükséges a köztudomású hátrányokon túlmutató hátrány bekövetkezte. Ilyen hiánya nem zárja ki a sérelemdíj megítélését, csupán annak összegszerűségét befolyásolja. Nem volt ezért mellőzhető az alperes sérelemdíj megfizetésére kötelezése.

[51] Ugyancsak alaptalanul kifogásolta azt az alperes fellebbezésében a sérelemdíj összegszerűségét. Megfelelően értékelte az elsőfokú bíróság, hogy a sérelmezett közlés nagy nyilvánosság számára elérhetőek voltak, azokat az alperes nem távolította el, az alperes szándékosan tett valótlan állításokat, és tőle fokozottan elvárható a mások jóhírnevét sértő valótlan tényállásoktól való tartózkodás. Ezeknek a körülményeknek a figyelembevételét az alperes fellebbezésében külön nem is támadta. Mindezeket és a sérelemdíj visszatartó erejének szükségességét mérlegelve az elsőfokú bíróság által meghatározott sérelemdíj összegének megváltoztatása nem volt indokolt.

[52] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[53] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében köteles megtéríteni a felperesnek a jogi képviselőjével kapcsolatban felmerült, a 17/2024. (XII.9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja szerinti – általános forgalmi adóval növelt – ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségét.

[54] A feleket az ügyben az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés f) pontja szerint megillető illetékfeljegyzési jog folytán előzetesen meg nem fizetett fellebbezési eljárási illeték viselésére a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles.

[55] Tájékoztatja az ítéltábla az alperest, hogy

- az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018. számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie,

- megfizetése során közleményként fel kell tüntetni adóazonosító számát, valamint az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot.

Figyelmezteti az alperest, amennyiben az illetéket annak esedékességekor nem fizeti meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint késedelmi pótlékot kell fizetnie.

Szeged, 2025. október 2.

Dr. Jobbágy Ildikó s.k.

Dr. Tolna András s.k.

Dr. Dobler László s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró